

पुर्खा दयक तकगु सम्पति, भरीगु कला व संस्कृति

पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

माक्सवाद पुलांजुल धाइपिन्ता छगू ग्यसुलागु लिसः

नेपाल संवत् १९३९ बछलाथ्व/२०७६ जेठ १/ 2019 May/ ल्याः१३, दाँः१

; Dkfb slo

देया नीति व कार्यक्रमे ख्वप विश्वविद्यालयया खाँ छाय् हि मथाना ?

२०७६ वैशाख २० गते राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीजुं नेपया सरकारया नीति व कार्यक्रम पिब्वत । नीति व कार्यक्रमे ख्वप विश्वविद्यालयया खाँ गनां हे न्हिथाड तःगु मरु । चवयो तःगु मरु । विश्वस्तरया अध्ययन अनुसन्धान यायगु विशिष्टकृत विश्वविद्यालयकाथं 'मदन भण्डारी विज्ञान व प्रविधि विश्वविद्यालय' व राष्ट्रिय सुरक्षा नपां प्रतिरक्षासम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान यायता 'राष्ट्रिय प्रतिरक्षा विश्वविद्यालय' निस्वानेगु खाँजक न्हिथाड तःगु दः । थुगुसीनं ख्वप विश्वविद्यालय निस्वाड दांक, भिंक, बांलाक गुणस्तरीय चिकित्सा शिक्षा बियगु भक्तपुरवासी तयगु इच्छा पू मवानिगु पक्का जुल ।

आखिर ख्वप विश्वविद्यालययाता शासक तयसं महिता मिखां छाय् स्वइगु ? छाय् प्राथमिकताख्य मतैगु ? छाय् धायगु खाँ प्रष्ट सिय दः । ख्वप नगरपालिकां नेगू इञ्जिनियरिड कलेजनपां न्हयगू शैक्षिक संस्थात बांलाक सफलतापूर्वक न्हयाक वयो च्वंगु दः । देशां देछीया जनताया काय्महयाय्पिन्ता प्राविधिक व मेमेगु विषयले उच्च शिक्षा बियो वयो च्वंगु नगरपालिकां दांक, भिंक, बांलाक गुणस्तरीय 'चिकित्सा शिक्षा' बियगु मतिं ख्वप विश्वविद्यालय चाय्केगुलि बः बियो वयो च्वंगु खः ।

ख्वप नगरपालिकां दांक, भिंक, बांलाक ब्वंक बांलापुं चिकित्सकत ब्वलांकल धःसा शिक्षायाय् नामय् व्यापारयाड जनाताया हिचःतिया धेबा लुटेयाड च्वंपुं मेडिकल कलेज सञ्चालकतयगु स्वार्थख्य घःलाइ । थःगु तुतिख्य पां पालिगु मति दःपुं उगु वर्ग छुं हे हालते ख्वप विश्वविद्यालय सञ्चालन याके बिइ मखु । विधेयक संसदतक थ्येकेता हिदा बित । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया सांसदपिसं तःक हे थ्व विषय सःथ्वय्कसां उगु विधेयक हः मज्या । डा. गोविन्द केसीया अनसनयाता जक हचिइक विधेयक मेडिकल कलेज चाय्केगु प्रावधान लिकायो छ्वत । स्वनिगः दुने हिदातक मेडिकल कलेज चाय्के मरुगु शर्त उपयुक्त मजु । जनताया काय्महयाय्पिन्ता लुटेयाड च्वनिगु निजी मेडिकल कलेज त बन्द याड सरकारं सक्षम पुं, ज्या याय् फःपुं स्थानीय तहयाता कलेज चाय्के ब्यूसा तस्सिकं बुद्धिमानी जुइगु खः । सरकारं छगू जूसां बांलागु पला छयगु खाने दैगु खः ।

शासक दलत शैक्षिक माफियातयगु जालय् लाय् धुंकगु दः । माफियातयसं प्रधानमन्त्री व सरकारे वांगु पार्टीया नेता तयता मार्सी जाकीया जा नकां जिलाला विदेशे चाःहिइकां जिलाला अनेक काथंया लोभ क्यड चाकु क्यड भुजिं लायगु ज्या याड च्वंगु दः । सरकारया मनूतयता मिखा पिइक देशया शिक्षा नीति अजपुं शैक्षिक माफिया तयसं दय्की । चिकित्सा विज्ञान ब्वनिपुं अपलं विद्यार्थीत विदेशे ब्वं वानेगु बाध्य जगु दः । अरबौं अरब दां विदेशे ब वाड च्वंगु दः । उकियाता रोकेयाय्गु या वास, ख्वप विश्वविद्यालय विधेयक पास याड मेडिकल कलेज चाय्के बियगु खः । अजगु वातावरण दय्केगु थौया आवश्यकता खः । थुकी ख्वपय् च्वंपुं भक्तपुरवासी तयगु जक हित जुइगु मखु देशां देछी जनताया हित जुइगुलि शंका मरु ।

माक्सवाद पुलांजुल धाइपिन्ता छगू ग्यसुलागु लिसः

नारायणमान बिजुक्छें (रोहित)

कार्ल मार्क्स श्व संसार त्वःत भःगु दिं १४ मार्च १८८३ खुनु खः । सच्छीदाया थुगु ई दुने अपलं तःतः हांगु ह्यूपु वयधुकल । परिवर्तन जुय धुकल । उकिं पुँजीवादी तयसं अले सर्वहारावादी तयसं नेगू पक्षहे थःथःगु काथं टीका-टिप्पणी यायां बांला बांमलाया ल्याचा पिब्वयो च्वंगु खः । पुँजीवादी बिचः या मनु तयसं माक्सवाद पुलांजुल दक धा धां माक्सवादया वैज्ञानिक

पक्षयाता ज्यालगेमजुगु, श्वपुगु धाय्केगु कुतः याड च्वंगु दः । अमिसं माक्सवादया वैज्ञानिक पक्षयाता मडालेगु (अस्वीकार) स्वयो उकिया क्रान्तिकारी पक्षयाता हे मडालेगु (अस्वीकार याय्गु) आजु (उद्देश्य) काथं ज्या साड च्वंगु खः । माक्सवादया विरोध नपां कमसल (म्ह्वचागु महत्व) धा धां अमिसं समाजवादी क्रान्ति व समाजवादया अनिवार्यतायाता छखेलिइकेगु सैद्धान्तिक आधार दय्केगु कुतः याय्ता सड च्वंगु दः । तर व फुक्क अमिगु दिवास्वप्न जक जुइ । गुगु ज्या थुकलं बियो सुजद्यो स्याय्गु थें असम्भव सावित जुइ ।

एंगेल्सं छक धायो दय्गु दः- बेलायत, संयुक्त राज्य अमेरिका, फ्रान्स, जर्मन थी थी देया पुँजीवादी क्रान्ति लिपा ज्यासड नैपुं ज्यापु-ज्यामिपिन्ता निःशस्त्र याय्गु शोषक वर्गया मुख्य (धर्म) ज्या जूगु खः । लियोने जूगु मजदुर विद्रोहनिसें पेरिसकम्पून तकख्य ज्यासाड नैपुं ज्यापु ज्यामितयसं थःगु दे दुने थःता ग्वाहाली याइपुं छुंनं वर्ग (पुचः) तयार जूगु मखान । अले देशपिनेनं ग्वाहाली याइपुं नं सुयागुं शक्ति मखान । तर फुक्क धाय्थें पुँजीवादी क्रान्तिया निंतिं आध्यात्मिक (वैचारिक) व भौतिक खाने दय्क व मदय्क मेगु देशया जनता तय्गु ग्वाहाली सफलता हासिल यागु

खः । अमिसं त्याकगु खः । सन् १६४० या बेलायती पुँजावादी क्रान्तिख्य गुरोपया मेमेगु देशपाखें धार्मिक व कूटनैतिक योगदान दः । फ्रान्सेली राज्य क्रान्तिख्य बेलायत व अमेरिकायाय्गु सिय्दय्क प्रभाव व ग्वाहाली दः । अले लियोनविद्रोह निसें पेरिस कम्पूनतकख्य ज्यासाड नैपुं ज्यापु-ज्यामितयता वैचारिक व भौतिक ग्वाहाली याइगु छुं नं देश खाने मरु । ग्वाहाली मया ।

सन् १९१७ या रुसी क्रान्तिलिपा छुं छुं ह्यूपु वल । स्थिति पात । सन् १९१९ ख्य जर्मनीया क्रान्ति व गुरोपया मे मेगु विद्रोहख्य बोल्सेविक क्रान्तिपाखें मानसिक प्रेरणा दत । अले रुसी क्रान्तिख्यनं अपलं काथंमछिंक जटिलता वयो च्वंगु इलय् भौतिक वा सिय्दय्क ग्वाहाली वियमफः । उकिंयाड उगु क्रान्ति त्याकेमफत । असफल जुल ।

नेक्वगू विश्वयुद्ध न्ह्याके हाँतक रुसे समाजवादं मःछि हाँकाय् धुकगु जुल । अन्तर्राष्ट्रिय लागाय् नं साम्राज्यवादविरोधी थीथी मुक्ति युद्ध व स्वतन्त्रता आन्दोलनत धिसिलाक हज्याक च्वंगु जुल । परिपक्वजुयो हचिल च्वंगु जुल । पुँजीवादी देश दुने मजदुर आन्दोलनया थःगु हे आधार तयार जुय धुकगु जुल । नेक्वगू विश्वयुद्धख्य रुसी सेनाया ग्वाहाली पूर्वी गुरोपेली मजदुर वर्ग जर्मनी व इटालियाली आक्रमकं, पुँजीवादी हमलां थःथःगु देशयाता बचेयाता । मुक्तयाता । सोभियत पार्टीया ग्वाहाली चीनं जापानी साम्राज्यवादता बुकला । चीन व मेमेगु समाजवादी देशया ग्वाहाली उत्तर कोरिया संरा. अमेरिकी साम्राज्यवादया आक्रमणं मुक्त जुल । भियतनाम, लावस व कम्बोडिया फ्रान्सेली उपनिवेश पाखें मुक्त जुल ।

रुसी क्रान्तिख्य सर्वहारा वर्ग व किसानत छुप्पा

जुयो पेरिस कम्यूनया राजनैतिक कमजोरी लिफ्यंके मब्यू । दोहरे याके मब्यू । पेरिस कम्यूनता वियमफगु मेगु देशया ग्वाहाली चीन देशं काल । चिनिया क्रान्तिकाल । अले भौगोलिक व मेमेगु कारणं स्पेनया क्रान्तियाता अन्तर्राष्ट्रिय मजदुर आन्दोलनं ग्वाहाली विय मफः बले स्पेनया क्रान्ति असफल जुल । क्युवाली क्रान्तिख्य भौगोलिक दूरता क्रान्तिया ग्वाहालीया पंगः जुय मफः ।

अः एसिया, अफ्रिका व ल्याटिन अमेरिकी देशे जुयो च्वंगु मुक्तियुद्ध व मजदुर आन्दोलनं मार्क्सवाद पुलांजुल दक धायो च्वंगु मरु । मार्क्सवाद पुँजीवादया विकास जुयो च्वंगु इलय्या सर्वहारा दृष्टिकोण खः । बिचः खः । न्हापा न्हापा विश्वव्यापी ढंगं साम्राज्यवादया उत्थान, विकास व पतन (बुइगु-तःहिगु व मदैगु) विषयले फुक्क खाँ प्रस्ट जुय धुकगु खः । यातायातया विकास, व्यापारया विश्वव्यापीरूप न्हँ न्हँगु वैज्ञानिक आविष्कार व पुँजीवादी राज्यशक्तितयके वगु परिपक्वताखं स्वाभाविकरूपं वयमःगु समाजया विकास जुइ धायो द्यूगु मार्क्सया भविष्य वाणीकाथं समाज्य ह्यूपा वइगुलि पंगः त धस्व वल ।

बेलायती समाजया स्वाभाविक विकासया लाँपु न्हापां सर्वहारा क्रान्ति व समाजवाद हे खः । मार्क्सया उगु भविष्यवाणी व दर्शन वर्ग संघर्ष व आर्थिक नियमया लिधंसाय जुगु खः । अले उपनिवेशया जनताया छुंछुं ब्व बेलायताया मजदुर वर्गता तकं आर्थिक सहूलियत 'घूस' काथं विय फः गु, बेलायती मजदुर तय्ता अष्ट्रेलिया, अमेरिका, दक्षिण अफ्रिका थजगु उपनिवेश देशं विस्थापित याय् फः गु व थीथी पंगःत बेलायती मजदुरवर्गया हः ने थाने हल । नेसदाँ निसेंया राजनैतिक संघर्षया अनुभव दःपुं पुँजीपति वर्गयाता राजनैतिक संघर्षया सारेगमजक सय्के लापुं बेलायती मजदुर वर्ग त्याके मफुत । धर्म, जाति, इलाका थजगु थः कतःया (साम्प्रदायिक) विचली बेलायती मजदुरं त्वतेमफुगु, कूट-युद्ध व मन्त्र युद्धया अनेक-अनेक छलछामयाय्गु लि तस्कं जालिपुं सामन्त व पुँजीवादी राजनैतिक शक्तितया उगु थासय् कुंकेफैगु राजनैतिक सङ्गठन ह्यके मलानिगु देशे दुनेया थः पासापिंता छप्पा छधियाय् मफःगु, देशे दुने व पिनेया शत्रुया शत्रु मित्र जुइगु खाँ थुइक साभा शत्रुया विरुद्धे छ्यलेमफःगु

अजगु बिचःज्वड राजनैतिक व सैनिक संघर्ष याय्गु नेतृत्व काइपुं मनू मरुगुलिं बेलायत न्हापांगु सर्वहारा क्रान्तिया थाय् काथं हचिले मफःगु थी थी (हुनिं) कारणमध्ये खः । दुरुंपुम्हा भौचाथें ग्याग्यां चिच्या चिच्या हांगु हडतालयाता सुपतं बिं खाड युद्धस्तरे जाल भेलयायां न्हुतुमत्तु न्हुयो दमन यात । उब्ले नं अःयाय् थें सर्वहारा अन्तर्राष्ट्रिय शक्तिया ग्वाहाली दःगु खःसा 'बेलायतया मागपत्रया तःहांगु आन्दोलन' व 'पेरिस कम्यून' थजगु न्हापांगु सर्वहारा राज्य बुय मालिगुमखु जुइ । नेपोलियनता नेकतक धरापे तय् सःपुं सामन्त व पुँजीपति वर्गया कूटनैतिक व राजनैतिक सुभक्त बुभक्त उब्ले सैनिकदृष्टिं क्वातुपहः (परिपक्वता) मवगु बेलायत, फ्रान्स व जर्मनया मजदुर आन्दोलनता क्वतेल छ्वयेता थाकुमजुल । अःपुक बेलायते धात्थेख्यक स्वाभाविक रूपं सर्वहारा क्रान्ति मजु । गुकिं समाजवाद भनभन तापाड वान । उकिं मार्क्स लिपा क्रान्तियाता 'प्रसव वेदना' (मचा बुइकेहाँया ब्यथा) थें खः धायो दिल । अः थुकियाता नेगू अर्थख्य थुइके फैं न्हापांगु अर्थ खः क्रान्ति शान्तिपूर्ण ढंगं मजुल धःसा सशस्त्र व हिं समुद्र जुइक रक्तरञ्जित जुइ । मचा बुइके मफैं बले डाक्टरं कैचीं प्वा फायो मचा लिकाइबले थें । मेगु अर्थ खः - छुं नं छगू देशया समाजया कथं स्वाभाविक विकासकाथं जुयो च्वंगु क्रान्तिख्य शक्तिया ग्वाहालीखनं क्रान्ति याय्फः । थुकिया दसु पूर्वी युरोपेली देशत, चीन, कोरिया, भियतनामजक मखु क्युवा न थुकिया स्यल्लागु दसु खः । उकिं मार्क्सवादया सारतत्व (मू खाँ) ई बितेजुयो वांसेलि भनभन स्पष्ट जुजुं वयो च्वंगु दः ।

मार्क्स व ऍंगेल्स मदयधुक क्रान्ति असफल जूगुया कारणत ल्ययो स्वय्गु मयासीं वर्नस्टिनं मार्क्सवादता हकनं छक लिफ्यड पुनः मूल्याङ्कन याय्मःजक बःबियो हःजुल । पुँजीवादे उत्पादनया साधनत विकास जुजुं वय्वं पुँजीया अपलं ब्वः छुंछुं मनूतय्गु लाहातय्लाई । समाज पुँजीपति व मजदुर वर्ग नेगू तःहांगु वर्गख्य हिली । तःमि चिमीख्य विभाजित जुइ । अले अपलं अपः ज्यापु-ज्यामीतय्सं पुँजीपतिवर्गता दुरुख्य वाँम्हा भुजियाता थें सत्ताखं हाकुतिनि । अले समाजवाद वै । मार्क्सया दृष्टिकोण अव्यवहारिक जुलदक वर्नस्टिनं दाबी याता । दकले लिपा वयकलं धायो

दिल । आन्दोलनहे फुक्क निर्णय याइ, थवहे फुक्क खः अन्तिम लक्षःछुनं मखु ।

थौं वहे खाँ पुँजीवादी च्वमि व प्रजातान्त्रिक समाजवादी ता थः डालिपुं देश विदेशया छुं छुं नेता व च्वमिपिसं लिसाकायो हाल च्वंगु दः । वर्नस्टिनया छु धापुं दः धःसा पुँजीवादया विकासनपां समाज पुँजीवाद व समाजवाद नेगू वर्गजक खानेदय्मःगुलि समाजय् छगू न्हूगु वर्ग खाने दै । व खः मध्यम वर्ग । उकिं मार्क्सवादता हकनं छक लिपुल स्वयमाल । मार्क्सवाद पुँजीवादनपां विकास जूगु सर्वहारा दृष्टिकोण जूगुलिं पुँजीवादया फुक्क लिपा जुइगु भावी रूप उब्ले मार्क्स व ऐंगेल्सया मनय् दैगु व फुक्क खाँ थुइगु खः हे मखु । उब्ले मध्यम वर्गकाथं खाने दयो वःपुं गुलिनं अः ज्यामीया रूपेखाने दै । पुँजीवादया सुरु-सुरुखय् गाँ-गामं वःपुं वा पुलापुं च्यो (दास) पाखं हिल पुँजीवादे प्राविधिक मजदुरनपां स्वापु तयो स्वयगु वर्नस्टिनया बुद्धिमगागु खः । अदूरदर्शिता खः । मजदुरया अर्थ अशिक्षित व बलया ज्या सानिपुं जक मखुसँ शिक्षित अले सुसंस्कृत थःगु बौद्धिक श्रम मियो नै पुं शासक वर्गखय् मलापुं बुद्धिजीवितनं लाइ । भीगु नेपः देया सन्दर्भय् धाय्गु खःसा अरबपति व करोडपति तय्गु हःने नेगू-पेंगू लाख सम्पति दःपुं मध्यम व चिच्याचिच्या हांपुं पुँजीपतितनं छन्हु मजदुर वर्गया पक्षे वइतिनी । चीन व मेमेगु देशया क्रान्ति थुकिया दसु खः । उकिं मार्क्सवादया विषयले वर्नस्टिनं ब्यूगु बिचः सड्किर्ण नपां हचुवातालया खः जक धाय्फः । थव सावित नं जुगु दः ।

हकनं गुम्हां गुम्हां सिनं पश्चिमी देशे प्राविधिक मनूतय्सं थःता सर्वहारा वर्ग तायक च्वंगु मरु ।

खाँ थःता छुधाई अले छु ताय्की धाय्गुलि स्वयो थःमनं गजगु व्यवहार क्यनि धाय्गु स्वय्मः । जुजुं थःता गरिब दुःखी व जनताया सेवक जक धःसां धात्थेंगु जीवने व सामन्त अले शासक वर्ग हे खः । व तःमिम्हा हे खः । अथेहे छम्हा सर्वहारां थःता तस्कं सुखी, भाग्यमानी अले शासकहे ताय्कसां धात्थेखय्क स्वय्बले व फुक्क खाँ वयागु भावनाजक खः । मन लय्ताय्क च्वंगु जक सिय् दः । भीगु नेपः देशे अः छुं छुं तःतः हांपुं इन्जिनियर, डाक्टर, कर्मचारी व व्यापारीत भ्रष्टाचार व हाकु व्यापारं करोडपति जूगु दः ।

नेपाले पुँजीवादया विकास जुयो च्वंगु अःया इलय छुं छुं व्यापारी च्वय् च्वय्या कर्मचारी, डाक्टर व इन्जिनियरत पुँजीपति वर्गखय् लः वानि । अथे खःसा फुक्क कर्मचारी, व्यापारी व प्राविधिक मजदुरत पुँजीपति वर्गया काथं विकास जुइमखु । प्राविधिक आविष्कार, आर्थिक विकास व मेगु देशनपां स्वापु दःगु राजनैतिक व आर्थिक सम्बन्धं युरोपया मजदुर वर्गया आर्थिक स्थितिखय् छुं छुं सुधार जूगु खाने दः । अथे खःसां अपुं विकासशील देशयापुं मजदुरत थें खः जक धाय् फैमखु । भीगु देया ज्यामीतय्गु ज्याला विकसित देया ज्यामीतय्गु ज्यालानपां लाड स्वयो अथेहे खः धाय्गुयां नेपःया नकतिनि तःमि जुजुं वम्हा पुँजीपतिया तुलना रकफेलर नपां याय्गु थें जुइ । विलगेट्सनपां ज्वःला धाय्गु थें जुइ । संसारे सर्वहारा क्रान्ति व समाजवाद त्याक वानकिं बेलायत व मेमेगु विकसित देशेनं क्रान्ति मजुसँ मगाः । थुकिदुने अपलं तःक्यड च्वंगु आर्थिक व राजनैतिक कारणत दः । थुकियाता पानेता पुँजीपति वर्ग सैनिक शक्ति व अनेक राजनैतिक जालभेल, छलछाम याड च्वंगु दः । थुकियाता घाँय पुयो स बियो बल्लाक च्वंगु दः । धात्थेंगु खाँ छुलेधःसा तःहिड वम्हा मनूया जिवय् मचाबलेया प्वांचा फिइगु कुतः असफल जुइथें धिककाथंया नं मफिल धःसा व गुड वइगु स्वाभाविक खः । मार्क्सवादता थजगु मतितयो गुलिनं काब्यात्मक अभिव्यक्तता भौतिक विज्ञानया सूत्रकाथंजक स्वय्गु पक्कानं अलछीपना व गम्भीर विश्लेषणया अभाव खः जक थुइकेमः । अले क्रान्ति अथेहे जुइ धाय्गु धापु मखु बरु मजदुर वर्गता हचिइकिपुं मरुगु जक खः धाय्गु थुइके मः ।

हकनं मार्क्सवादया छपुचः आलोचकतय्सं सशस्त्र क्रान्ति अः सम्भवमरु धाधां मार्क्सवादया सशस्त्र क्रान्तियाता पुलांगु खाँ जुल दक क्वछियगु असम्भव कुतः याड च्वंगु खाने दः । अः एशिया, अफ्रिका व ल्याटिन अमेरिकाय् जुयो च्वंगु सशस्त्र आन्दोलने कय्कगु गोली व मुइकगु बमया सलं अमिगु हतिड च्वंगु न्हय्प चाल जुय्मः । अले क्रान्ति न्ह्याकेवहे छकलं त्याइ धाय्गु खाँ नं मखु । सामन्त वर्गया विरुद्धे पुँजीवादी क्रान्तिं अनेक नागबेली लाँपु कःगु दः । सशस्त्र संघर्षया सम्भावना मत जक धायो मार्क्सवाद

पुलांजूल धाय्गु खःसा पुँजीवादी देतय्सं ल्वाभः (हातहतियार) अःमदय्कसां ज्यूगु खः । अमिसं उगु ज्या त्वः मतगुलिं अः नं सशस्त्र संघर्षया सम्भावना उलिहे दः नि धाय्गु थुइके मः । उकिं थुगु खाँखं नं मार्क्सवाद पुलां मजुनी धाय्गु खाँ थुइके मः ।

युरोपे छुं छुं कम्युनिष्ट पार्टी तय्सं भोत क्वफ्वाय्गु (मत्ताधिकार) पाखंहे मजदुर वर्ग सत्ताय् वानेफःगु म्हागस खाँ खां सर्वहारा हुकुमया विषयले अमिगु काचिगु नीतिं मार्क्सवादया मुख्य -मुख्य आधारता त्वःत वांगु खाने दः । युरोपे तस्कं अप्वयो च्वंगु पुँजीवादी प्रभावया कारण अमिसं ज्वड च्वंगु कूटनैतिक व राजनैतिक नाराखं मार्क्सवादया बिचः पुलांजुल धाय् फै मखु । वर्गीय शोषणया रूप व राजसत्ताया क्वत्यल तय्गु बानीख्य् ह्यूप्पा मवतले मार्क्सवाद पुलां जुय हे फैमखु ।

अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलने खानेदःगु थीथी बिचः (पाःगु बिचः) व ल्वापुं पुँजीवादी च्वमिपिसं अन्तर्राष्ट्रिय भातृत्व अः मदय् धुंकल उकिं मार्क्सवाद व्यवहारिक मजुल जक हः जुल । तर धात्थे खःगु खाँ उकिया अखः खः । मार्क्सवादया विकासहे समाजवाद व साम्यवादया थी थी पहः (ढाँचा) व अव्यवहारिक दृष्टिकोणनपां ल्वा ल्वां हज्याड वगु वैज्ञानिक समाजवादया सिद्धान्त खः । उकिं समाज विकास नपां-नपां सैद्धान्तिक व राजनैतिक संघर्षख्य् नं थीथी मछिंपहः (जटिलता) व समस्यात वयो च्वनिगु अस्वाभाविक मखु । चेनपाउ टापुबारे रूस व चीनया सीमा संघर्ष, चीन, भियतनाम दथ्वी साँध (सिमा) या ल्वापु भियतनामं समाजवादी कम्बोडियाय् यागु आक्रमणं अन्तर्राष्ट्रिय भातृत्व मतजक धाय् मज्यु । संसारे मजदुर वर्ग रूस चीन व भियतनामे जक दः धाय्गु खाँ मखु । सर्वहारा अन्तर्राष्ट्रवादया अर्थ सत्ताय् दःपुं पार्टीतय्गु दथ्वीया स्वापु जक खैमखु । वयां अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिक्रियावादया आक्रमण व क्वत्यय्क च्वनेमखु धाय्गुया विरोधय् ल्वाय्ता संसारया मजदुरत छप्पा छधि जुय्गु इनाप जक खः ।

मार्क्सवादता कोरा सिद्धान्त काथं जक थुइक च्वंपिता पूर्वी युरोपे दय्कगु कम्युनिष्ट राज्यत क्रान्तिखं निस्वांगु मखुजक दाबी याड जुइ । सर्वहारा अन्तर्राष्ट्रवाद मार्क्सवादया

छगू स्यल्लागु आधारमध्ये खः । जर्मनी व इटालीयाली हिंस्रक पुँजीवादया आक्रमणया विरुद्धे युरोपेली देशे मजदुर वर्ग सशस्त्र संघर्ष यागु खः । उगु संघर्ष छगू देशया संघर्षजक मखुसं न्हूगु परिस्थितिं ग्वयोहःगु मजदुर वर्गया महादेशीय क्रान्ति जुयोबिल । छगू देशे जूगु क्रान्ति थगु वा छुं छुं देशे शोषण व आक्रमणया विरुद्धय् मजदुर वर्ग याइगु उथल-पुथल थजु फुक्क क्रान्ति हे खः । व थाय् व देस्वयो पाय् फः । मार्क्सवादता थःगु थाय् बाय् व देया परिस्थिति स्वयो छयलेगु धाय्गु व हे खः ।

छुं छुं आलोचक तय्सं धःकाथं कार्लमार्क्स सर्वहारा क्रान्तिया म्हागस खांगु खः । अले १९१७ या रूसी अक्टोबर क्रान्ति सर्वहारा वर्ग यागु मखुसं सिपाही व किसानतय्सं यागु खः । उकिं व आलोचक तय्गु मति मार्क्सवाद अव्यवहारिक सिद्धान्त खः ।

अले रूसी क्रान्ति अध्ययन याड स्वय् बले, छुसिय् दः धःसा रूसी अक्टोबर क्रान्ति सर्वहारा क्रान्ति हे खः । उगु क्रान्तिया न्ह्यलुवा सर्वहारा वर्गया पार्टी यागु खः । खाँ थुपुं सचेत सर्वहारा वर्गत दां दां हाँनिसं अपलं सक्रिय जुयो ज्यासाड च्वंगु खः । अपुं हे क्रान्तिया हःने च्वड ल्वागु खः । मोहडाय् च्वड ल्वागु खः । अमिसहे सिपाही व किसानतय्ता क्रान्तिया निम्ति तयार यागु खः । छप्पा छधि यागु खः । उगु समझदारी रूसी सर्वहारा वर्गयाता सन् १९०५ याय्गु क्रान्तिख्य् हे थुइके धुंकगु खः अपुं समाजवादया निंतिं ल्वागु खः । मार्क्सवादयाता हे अमिसं क्रान्तिया लाँपु क्यनिगु दिशा निर्देशक काथं कायो हज्यागु खः । उकिं रूसी अक्टोबर क्रान्ति सर्वहारा क्रान्ति खः । अले आलोचक तय्सं सर्वहारा वर्ग व सर्वहारा क्रान्तिया खाँवयाता (शाब्दिक रूपयाता) जक कायो उकिया भावना, ऐतिहासिक तथ्य व लिपाजुइगु भविष्य (ब्यापकता) डाड वानिगु खाँय् च्युता मतः । अथेयां फुक्क हे पुँजीवादी क्रान्तिख्य् ब्वति काइपुंमध्ये ल्याखाय्गु खःसा पुँजीपति वर्ग लाहातय् निय फः । बेलायत, फ्रान्स, अमेरिका व जर्मनया पुँजीवादी क्रान्तिख्य् ल्वाड सीपु अपलं मनूत ज्यापु ज्यामी व चिच्या चिच्या हांपु साहु महाजनत हे खाने दः ।

चिनियाँ क्रान्तिया इलय् चीनय् औद्योगिक ज्यामी

(मजदुर) त तस्कं म्हव जक खाने दः । पार्टीया न्हयलुवात नपां अपलं धाय्थें मध्यम वर्ग, चिच्या चिच्या हांपुं पुँजीपतित व किसान वर्ग वपुं अपलं खाने दः । उकिं आलोचक तय्सं धःगु खः कि चिनियाँ क्रान्ति औद्योगिक रुपं लिपालाडः च्वंगु देशे जूगु किसान क्रान्ति खः । उगु क्रान्ति मार्क्सवाद काथं सर्वहारा वर्ग यागु मखुसँ मध्यम वर्ग वपिनिगु मति काथं वःगु खः । मेमेगु तेस्रो विश्वया क्रान्ति नं अथे हे खः ।

सन् १९२१ से चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी निस्वाने हाँ हे चीनय् सर्वहारा क्रान्ति व समाजवादया प्रचार जुय धुंकगु खः । पेरिस कम्युन, समाजवादी विचार व मार्क्सवाद चिनियाँ बुद्धिजीवीतय् दशवी प्रचार जुय धुंकगु खः । सन् १९१७ या रुसेजगु सर्वहारा क्रान्तिया बन्दुकया सलं ज्या साडः नैपुं चिनियाँ जनतातय्ता न्हयलं चाय्क बिल । चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी निस्वानेधुंक व्यवस्थित रुपं खानी व यातायात मजदुर तय्गु तःतःहांगु आन्दोलनत हज्याकल । अले शाडघाइ व मेमेगु औद्योगिक क्षेत्रया मजदुर वर्ग नं छप्पा-छधि जूगु खः । चिनियाँ किसानतय्गु जीवनस्तर युरोपेली मजदुरतय्गु जीवनस्तर स्वयो तस्कं क्वय्ला । अमिता स्वयो आना अपलं शोषण जुयो च्वंगु खः । अथे हे युरोपया मजदुर तथें हे चिनियाँ किसानतनं तस्कं लडाकू परम्पराय्पुं खः । मध्यम वर्ग वपुं कम्युनिष्ट नेता तय्गु इच्छाशक्ति मार्क्सवाद व लेनिनवाद खः । अमिता कुल बिडगु प्रेरणया स्रोतत युरोपया मजदुर आन्दोलन त सर्वहारा क्रान्ति व संसारे जुयो च्वंगु क्रान्ति हे खः । चिनियाँ क्रान्तियाता किसान क्रान्ति धःसां उकिया प्रेरणया स्रोत व आजु मार्क्सवाद व समाजवाद हे खः । अथे जूगुलिं चिनियाँ क्रान्ति रुसी सर्वहारा वर्गया अक्टोबर क्रान्तिया कथहँ खः । सिलसिला खःजक धःगु खः । मार्क्स, एंगेल्स व लेनिनया वर्ग स्रोत नं सर्वहारा मखुसँ मध्यम व पुँजीपति वर्ग खः । अले वय्क पिनिगु आजु व थी थी ज्या भ्वः सर्वहारा वर्गया मुक्तिया निंतिं समर्पित खः । अथेहे चिनियाँ कम्युनिष्ट नेता त मध्यम वर्गया जूसानं अपुं देश व जनताया मुक्तिया निंतिं समाजवाद हय्ता समर्पित जुयो द्यूपुं खः । चिनियाँ नेता तय्सं मार्क्सवादता कोरा सिद्धान्त काथं जक डाल मकसिं उकिता थःगु देया परिस्थिति नपां स्वाडः समाजवादया निंतिं लाँपु क्यनिगु दिशा निर्देशकाथं

छय्ल । कोरिया, भियतनाम व क्युवा थजगु तेस्रो विश्वया देशया क्रान्ति नं थवहे खाँ लागु जुई ।

भण्डै हिदाया छक वैगु आर्थिक सङ्कट पुँजीवादता सिघय्की धाय्गु कार्ल मार्क्सया धापु काथं समालोचकतय्सं सन् १९२९-१९३९ या आर्थिक संकटं पुँजीवाद सिमधःगुलिं मार्क्सवाद असफल जुल धाय्गु तर्क हचिइक च्वन । पुँजीवादया १० वर्षे आर्थिक संकट मार्क्सयायःगुहे आविष्कार मखुसँ पुँजीवादया अनेक आर्थिक रुपं काथं मछिडः वडगु जटिलतां वडगु लिच्वहे मार्क्स पुँजीवादया कमजोरीकाथं उल क्यंगु जक खः । मार्क्सया इलयनं आर्थिक संकटं इलय् ब्यलय् पुँजीवादयाता वाज्याक्वाज्या सांक बिडगु । अले पुँजीवाद अथेंतुं पतन मजु । यदि मार्क्सया धापुया अर्थ अथे खःसा मार्क्स सर्वहारा क्रान्तियाबारे च्वय् हे मालिगु मखु जुइ । अथेसां पुँजीवादया थःगु हे कमजोरी दः । उकिमध्ये आर्थिक संकट व युद्ध खः । न्हापांगु विश्वयुद्ध पुँजीवादया छगू तहांगु कमजोरी काथं खाने दत । युद्धं आर्थिक संकट हैगु खःला वा आर्थिक संकट न्हांकेता युद्ध याइगु खः । यातायातं तापागु थाय् सतिक बिड । गुकिया स्वापुं पुँजीवादता विश्व बजारनपां सत्तिक स्वापु तयो बिड । गुकिं छगू थाय्या आर्थिक संकटया त्या बु खं विश्व पुँजीवादयाय् हे त्या बु काथं काइगु खः । न्हापांगु विश्वयुद्धं पुँजीवादे थःगु कमजोरी पिबवल । अले पुँजीवादया कमजोर थाय् रुसे सर्वहारा क्रान्ति जुल ।

अथेहे आर्थिक संकटपाखें बचेजुय्ता पुँजीवादं विश्व बजारता ब्वथलेगु मति तल । बजार थःगु लाहातय् लाकेगु उगु धिं धिं बल्लाखय् नेक्वगू विश्वयुद्ध भड्केयात । विश्व पुँजीवादया कमजोर थाय् पुर्वी युरोपेली देशत, चीन, कोरिया व भियतनाम पुँजीवादया सिखलं मुक्त जुल । क्युवाया क्रान्तिं अपुं अः चिच्याहांगु आर्थिक संकट व स्थानीय युद्ध खाडः नं ग्यात । उकिया लिच्व व भियतनामे फसे जुल । डलरया मू क्वहँवल । अवमूल्यन जुल । पुँजीवादी देश त धेबा (मुद्रा) या मूल्यया निंतिं थःथः हे लाचा कुचु (लुछाचुँडी) याडः सान । कारखानात बन्द जुल । मजदुरत ज्या मद्यो बेकार जुल । व्यापार व बजेट भन् भन् घाटा जुल । उकिं बचे जुयता संरा अमेरिका अथे धाय्गु पुँजीवाद भियतनाम त्वः त बिसे वानेमाल । व पुँजीवादया छगू कमजोर थासं बिसे वानेमाल ।

व पतन जुल ।

सैद्धान्तिक रूपं स्वयं खःसा हरेक राजनैतिक संघर्ष आर्थिक कारणं हे जुइ । नपां विकसित अर्थतन्त्रं लिपा लागु अर्थतन्त्रता क्वत्यलि । दःम्हासिं मरुम्हासिता क्वत्यल छ्वै । पुलांगु अर्थतन्त्रया गालय् दुडुवांगु दास समाजता ल्हवड विकास जुयो वगु सामन्तवादता अमिसं बुकल । बन्द व्यापार व उद्योगधन्दा विकासयायां वगु पुँजीवादी अर्थतन्त्रं न्यालवांगु भ्वा भवः जुयो वांगु सामन्ती अर्थतन्त्रता बुकल । बल्लागु अर्थतन्त्रं सैन्य शक्तिता नं कमजोर याइ । तेस्रो विश्वे समाजवादी क्रान्तिं पुँजीवादे अनेक प्रकारया आर्थिक संकट हयो बिइ । गुकिं राजनैतिक व युद्धया संकट हयो बिइ । अले न्ह्याथेयाड जुसां, न्ह्याकातं जूसां पुँजीवाद मदयो वानि । उकिया मू हुनि आर्थिक संकटया काथं नं मार्क्सवाद पुलां मजुनी धाय्गु सिइके मः । खयां पुँजीवादी तय्सं थःगु आर्थिक स्थिति म्हवः मयाय्ता ऋण धेबा त्याय् बिय्गु, ग्वाहाली, दान वा ल्वाभः (हतिवार) या न्याय-मिय याड जूसां थःगु आयु ताः हाकेगु कुतः याइ । अले फुक्क वस्तुया सिमा दै नपां हरेक वस्तुया अखः सम्भावना नं दैगु जुगुलिं दकले लिपा मार्क्स धायो द्यूथें पुँजीवाद थमनं म्हयागु गाले थःहे लाई ।

समाजवादी समाजे उत्पादनया फुक्क साधने थःगु धाय्गु व्यक्तिगत स्वामित्व मदय्क समाजवादी स्वामित्व दय्क हज्याइ । उत्पादनया साधने फुक्कसिया सामूहिक व सकल जनताया स्वामित्व दय् धुंसेलिं समाजे वर्गभेद दैमखु । समाज वर्गविहीन जुसेलिं वा क्वत्यले मःगु वर्ग हे मदैगु जुसेलिं साम्यवादी समाजे राजसत्ता न्याल वानिगु स्वयो भन्नु निरंकुश व अधिनायकवादी जुल दक मार्क्सया भविष्यवाणी मिथ्या जुल दक हःजगु खाने दः ।

पुँजीवाद छपला छपला याड बुड वासां पुँजीवाद धात्थेहे आत्मसमर्पण मयागु ई, पुँजीवाद हकनं लिफ्यड हय् फःगु सम्भावना ल्यं दनिगु साम्राज्यवादी शक्तितय्गु हस्तक्षेप थिचोमिचो व सैन्य शक्तिया विकास दतले समाजवादी देशं थःगु सैन्य शक्ति म्हव याय्गु नपां थःगु रक्षात्मक स्थिति व चनाखो जुयो स्वय्गु ज्या त्वतेगु खाँ जुइ हे मखु । शत्रुपिसं याइगु सम्भावित हस्तक्षेप, थिचोमिचो व आक्रमणनपां ल्वाय्गु शक्ति म्हवयाय्गु मखुसँ भन्नु बल्लाके मःगु खः । उकिं मार्क्स

धायो द्यूथें-सर्वहारा वर्ग त्याकेधुंक निस्वांगु समाजवाद म्वाक तय्ता थःगु हुकुम बल्लाक तय्मः । लेनिन, स्तालिन व माओ त्से तुङ्गनं थुकियाबारे अपलं धाय् धुंङ्गु जुल ।

पोल्याण्डया सोलिडारिटी व मजदुर आन्दोलनया विषययाता कायो नं आलोचक तय्सं धाल कि 'सर्वहारा वर्गया हुकुम मखु सर्वहारा वर्गता हुकुम चलेयाइगु जुगुलिं पोल्याण्डया ल्यासे - ल्याम्हो पुं कम्प्युनिष्ट पार्टीख्य जुइ मखु ।

छगू इलय् माओ त्से तुङ्गनं समाजवाद व पुँजीवादया दशवीया संघर्षख्य सुनं त्याकी धाय्गु खाँया निर्णय जुय बाँकी दःनिगु खाँ धायो द्यूगु खः । थ्व खाँ चीनया लागिं जक मखु मेमेगु देशे नं लागु जुइ । पुँजीवादी राजसत्ताया अन्त व समाजवादया जन्मं छँ दुनेया फुक्क कलह व समस्या फुक्क छकलं ज्यनि धाय्गु खाँ मखु । छुनं देया ल्यासे ल्याम्होतय्गु उब्लेया परिस्थितिया छाप लाइगु स्वाभाविक खः । सामन्तवाद व पुँजीवादी शोषणं क्वत्यय्क च्वंपुं ल्यासे-ल्याम्होपुं व मेगु हे परिस्थिति म्वाड च्वंपुं ल्यासे ल्याम्हो तय्गु पहःपाइगु अस्वाभाविक मखु । उपनिवेशवादविरोधी संघर्ष हचिलच्वंपुं देया ल्यासे ल्याम्होपुं व पुँजीवादी शोषणया विरुद्ध संघर्ष याड च्वंपुं ल्यासे - ल्याम्हो पिनिगु आजु व बिचः पाइगु नं स्वाभाविक खः । अथेहे चीन व मेमेगु समाजवादी देया ल्यासे-ल्याम्हो व नेपःया ल्यासे-ल्याम्होपिनिगु इच्छा व आकांक्षाख्य - पाइगु नं स्वाभाविक खः । ल्यासे ल्याम्होपुं नं आर्थिक, राजनैतिक व सांस्कृतिक परिवेशं मुक्त जुय फैमखु ।

सर्वहारा हुकुमबारे मार्क्स थाय् थासय् धायो द्यूगु दः - 'सर्वहारा वर्गया हुकुमया अर्थ शोषक वर्ग याइगु थिचोमिचो खः ।' मार्क्स 'स्वतन्त्रता' खाँवयाता गुब्लें हे क्वहेंक (गौण) काथं छ्यःगु खानेमरु । स्वतन्त्रता खाँवः न्ह्याब्लें वर्ग व इलं (समय सापेक्ष) फवं थें जुइ । छुं नं पुँजीवादी देशे म्वाड च्वंगु (अस्तित्वय् दःगु) व्यवस्थायाता सशस्त्र ढंगं उल्टे याय्गु स्वतन्त्रता बिइमखु । बेलायतया मजदुर वर्गया 'मागपत्रया आन्दोलन' फ्रान्सया पेरिस कम्प्युन व संरा अमेरिकाय् १ मइया मजदुर आन्दोलनता हज्याकेता पुँजीपति वर्ग स्वतन्त्रता ब्यगु मरु । अथेहे त्यापुं सर्वहारा वर्ग नै स्वतन्त्रताया नामे समाजवाद न्हांक छ्वय्गु ज्याभ्वः याके बिइ मखु । उकिं आलोचक तय्सं मार्क्स स्वतन्त्रताया पक्षपाति खः, अथेनं समाजवादी देशे

स्वतन्त्रता मरु, धाधां मार्क्सता निरपेक्ष 'स्वतन्त्रता' या पक्षपातिकाथं हचिइक च्वनि । व मखुगु खाँ खः ।

छुं छुं आलोचकतय्सं पुँजीवादी देशे ज्यामीतय्ता म्वाय्ता गाछीजक ज्याला बिइ आर्थिक संकटं हाचां गायो वानेता साम्राज्यवादी लाँपु ज्वनि अले क्वचाइ । ज्याला बढेयायफैमखु दक कम्युनिष्ट तय्सं धाइ धःगु या अखः पुँजीवादी देशे ज्याला बढे जूगु दः ।

ज्यामितय्ता नय्ता म्वाय्ता गाछीजक ज्याला बिइगु पुँजीवादी सिद्धान्त हे खः । पुँजीपति वर्गया स्वभाव काथं, ज्यालाया सिद्धान्तकाथं मजदुरतय्ता हे क्वत्यलिगु खः । आर्थिक संकट व साम्राज्यवादी लाँपु व उकिया अन्त छगू दीर्घकालीन व रणनीति सच्चाइ खः । आर्थिक स्रोतया पूर्ण सञ्चालन, प्राविधिक उपलब्धी व विकासशील देशे सेवा न्हियान्हिथं छ्यलिगु उपभोगया सामने (चर्कोमूल्य) थिय थाकुगु मूल्य व ज्यामी त उगु ज्याखं सन्तुष्ट मरुगु व अमिगु ज्याला पुँजीपति वर्गया नाफा व सम्पत्तिया तुलनाया छुं नं काथं अपः मखु ।

छुं छुं आलोचक पिन्सं धायो च्वंगु दः - नैतिकता व संस्कृति आर्थिक आधारेजक दय्किगु व शोषणता अनैतिक खः धाइपिसं सत्ताया निंतिं सिद्धान्तहीन संघर्षयाता । छुनं समाजया नैतिकता व संस्कृति धात्थेखय्क आर्थिक आधारे विकास जुइगु खः । तर छक थःनाले धुंक नैतिकता व संस्कृतियाता आर्थिक आधारे पाडु वसां समाजं उकिता काचाक्क त्वःति मखु । श्रमया शोषण मानवीय दृष्टिं अनैतिक खः ।

राजनीतिखय् सत्ताया निंतिं जुइगु संघर्ष छुं न्हूगु खाँ मखु । राजसत्ता समाजे ह्यूपा ह्युगु छगू माध्यम खः । समाजवादता छ्यलेगु थी थी दृष्टिकोणत दः । ज्यापु-ज्यामी, गां व सहरया भेद मदय्केगु समाजवादया आजु खः । अले अकिता पूर्वांकेगु उपायमध्ये कम्युनिष्टतय्गु दथ्वी थी थी बिचः दैगु स्वाभाविक खः ।

समाजवादयाता छ्यलेगु उपायतमध्ये कम्युनिष्ट तय्गु दथुई न्ह्याब्ले बिचः पाःगु खाने दः । अराजकतावाद, काल्पनिक समाजवाद व निम्न पुँजीवादी समाजवाद थुकिया दसु खः । अथे हे अः नं अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलने समाजवादता हज्याकेगु विषयले थी थी (पक्ष) पुचःले थी थी बिचः त खाने दैगु स्वाभाविक खः । सत्ताय् वांगु पार्टी दुनेनं थी थी पक्ष त दै । अमिसं थःथःगु समझदारी काथंया नीतियाता छ्यल समाजवादता बल्लाकेगु व हचिइकेता राज्यसत्ता नपां मेमेगु साधन त छ्यलिगुलि आश्चर्य चाय् मःगु मरु । समाजवादी देशे जक राज्यसत्ता फुलदानी च्वंगु गुलाफ स्वथे च्वनिगु खाँ मखु ।

(समाजवाद व सान्दर्भिक विषयवस्तु पाखें साभार - सम्पादक)

स्वप नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाया कार्यालयया

रेडियो प्रस्तोता तालिम काइपिन्ता सूवं

ख्वप नपा दुनेया ल्यासे ल्याम्हो (युवा) तय्ता हिं डान्ह्या एफ.एफ रेडियो प्रस्तोता तालिम जुइगुलिं २०७६ जेठ १० गते तकया दुने नगरपालिकाया प्रशासन शाखाय् निवेदन बियो स्वापु तयो दिय्ता इनाप याडु च्वडा ।

ख्वप नगरपालिका नगरवासीतय्गु थगु हे संस्था खः

करदातातय्सं इल्यहे कर पुलदिसँ

नगरयागु विकासयाता ग्वाहाली याडु दिसँ

सरकारं सिँ व बजेट इलय्हे बिल धःसा पुलांगु पहःया ख्वप दे मथां स्वय् खानी

सकलं नेपाःमि व थी थी जलाखाला देशं भायो द्यूपुं पासापुं सकसितां ख्वप नगरपालिकापाखें व जिगु दुनुगलंनिसे भिन्तुना देछायो च्वडा । छिकपिनिगु क्वातुगु ग्वाहालीं हे जिमिगु ज्या भ्वः तस्कं बांलाक क्वचगु खः । पू वांगु खः । भी ख्वपेया जनतातय्सं कला, संस्कृति, सम्पदा म्वाक तयो, नपां शिक्षा-स्वास्थ्य व विकास निर्माणया लॉपु ज्वड भीगु देश व देशादेछीसिया सेवा याड वयो च्वडागु खः ।

ख्वप इञ्जिनियरिड कलेज व ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिड जक मखु नगरपालिकापाखें न्ह्याक वयो च्वंगु फुकक कलेजे अनुसन्धान याय्गुलि अपलं बःबियो वयो च्वडागु खः । भीगु न्ह्यागुनं कलेज अनुसन्धानया केन्द्र जुयम धाय्गु जिमिगु मति खः । उकिया नितिं नगरपालिकां मःगु बन्दोबस्त या यां वानी ।

२०७२ सालया तः भ्वखाचां स्यंकगु अपलं सम्पदात ल्हवने बाकी हे दःनि । ल्हवनेकने, नपां हकनं दानेमःगु (पुनःनिर्माण व जीर्णोद्धार) सम्पदात कतं दय्कबिड धाय्गु मति जिमिगु मखु । जिमिसं अथे मति मतःसिंहे थमनं हे थःगु तुती दाड सम्पदात दय्क वयो च्वडागु खः । गुकियाता जिमिसं थःके दःगु स्रोत-साधन थःके दःगु ज्ञान, बुद्धि व विवेक छ्यल फछिं फक्व थःमनं हे दानेगु ज्या याड वयागु खः । थःगु तुती बल्लासाजक थः धस्वाड दाने फैं धाय्गु खाँ जिमिसं बांलाक थुया ।

जिमिगु ज्याख्य अपलं विशेषज्ञ (सःस्यू थूपुं) पासापिसं मदिकक ग्वाहालीयाड वयो च्वंगु दः । स्थानीय जनता, बुद्धिजीवी पासापिनिगु ग्वाहालीं हे जिपु थौया अवस्थाय्तक थ्यंक वय् फयागु खः । नगरपालिकाया न्ह्यागुनं ज्याख्य थःगु भःपियो सेवाभावं ज्यासाड वयो च्वंगु सकल देशी विदेशी पासापिन्ता यक्व यक्व सुभाय् देछायो च्वडा ।

तःभ्वखाचा लिपा छम्हा नेम्हा विदेशी पासापिसं भीता ग्वाहाली याय्गु मति तला । वहे भ्वले २०७२ सालया पुस

प्रमुख सुनिल प्रजापति

महिनाय् नेपाल सरकार व जर्मनसरकारया दश्वी पूर्वाधार व सम्पदा ल्हवनेगु व हकनं दानेगु (पुनःनिर्माण व जीर्णोद्धार) खाँख्य् छगू सम्भौता जुल । उगु सम्भौता काथं ख्वपया स्वंगू विद्यालय (ब्वनेकुथि) हिगू सम्पदात (डातापोल्ह, भैलःदेगः पुजारी मठ, लाय्कुलिच्वंगु कला संग्रहालय तयो तःगु भवन नपां) ल्हवनेगु दानेगुयालागिं के.एफ.डब्लु (जर्मन विकास बैङ्क) पाखें छगू करोड युरो अथेधाय्गु थ्यें मथ्यें छगू अर्ब नीगू करोड धेवा ग्वाहाली याय्गु खाँ च्वगु खः । उब्ले जनप्रतिनिधिपुं मरगु ई खः । तःभ्वखा ब्वय् धुक नेदालिपा जिपुं जनप्रतिनिधिपिसं पद ग्रहण याडा । नेपाल सरकार व जर्मन सरकारया दश्वी जगू सम्भौता विषयले सःस्यूपुं विज्ञपुं नपां सन्हाबल्हा याडा ।

पुरातात्विक व सांस्कृतिक सम्पदात अतिकं महत्वपूर्ण नपां संवेदनशील जगुलिं उगु सम्पदात पुलांगु अनुभव व पुलापुं सः स्यू थूपुं दक्ष जनशक्तिया लिधंसाय् भीसं थमनं हे ल्हवनेकने व दाने फैंगु खाँ क्वछिडा । आश्चर्यगु खाँ छुले धःसा ख्वप नगरपालिका नपां सम्भौता जुय हाँ हे केएफडब्लु ब्वनेकुथि व सम्पदात स्यंगुया धलः (विवरण) थमनं हे दय्के धुंगु उकिया लागिं छगू करोड तका दां खर्च जुय धुकल जक धाल ।

केएफडब्लुया रिपोर्ट (खाँ) काथं अः दानेगु सम्पदाख्य थौ कन्हेया आधुनिक प्रविधि काथं दानेगु सिमन्टीया ढलान व स्टिल छ्यलेगु अमिगु ग्वसः खः । युनेस्कोया सिद्धान्तकाथं फछिं फक्व पुलांगु (प्रविधि) पहलं हे सम्पदा द्यकेमःगु खः । ख्वप नगरपालिकाके ड्युडुपा भ्यो, भैलदेगः डातापोल्हँगायतया तः तः हांगु सम्पदात ल्हवडागु थःथाय्गु हे दाज्याया निर्माण सामग्री छ्यलागु अनुभव दः ।

ख्वपयजक मखु भीगु देशेदुनेया फुक्क सम्पदा ल्यंकतयता मदिकक ग्वाहाली याडः भःपुं प्रा. प्रेमनाथ मास्के, प्रा. सुदर्शनराज तिवारी व ख्वप इञ्जिनियरिड कलेजया सः स्यु व थुपुं विज्ञ प्राविधिकपिसं केएफडब्लुया या प्रस्तावयाता छप्वाम्हुतुं विरोध यासे उगु ग्वाहाली काय् मज्यु धाय्गु खाँ कडः दिल । वय्क पिनिगु बिचः काथं केएफडब्लुया धेबा स्वयो भीगु पहः भीगु सम्पदा ल्यंक तय् फःसा तस्सिकं बांलाइगु बिचः काथं जिमिसं उकियाता बः बिया ।

कला संग्रहालय तयोतःगु भवन मल्लकालीन खः कि राणाकालीन धाय्गु खाँय् ताःईतक खँलाबल्हाँ जुल बहस जुल । विज्ञपिनिगु सल्लाहकाथं मल्लकालीन पहलं हे द्यकेमाली दक क्वछिडा । बजेट मगागुलिं थुगु ज्या नगरपालिकां हज्याके मफयानि । उगु कला संग्रहालय तयो तःगु भवन लाय्कुलि च्वंगु ख्वप नपाया पुलांगु भवन, पुजारी मठ, नगरपालिकाया कानून शाखा तयो तयागु भवन लगायत अपलं सम्पदात ल्हवनेकाने व दानेगु (पुनःनिर्माण व जीर्णोद्धारं याय्गु) ल्यं दःनि । थुकियाबारे राष्ट्रिय पुनःनिर्माण प्राधिकरणया

प्रमुखज्युयाय्गु ध्यानाकर्षण याडः च्वडा । सरकारं मःगु बजेटया व्यवस्था व अःपुक सिँ हयो बिल धःसा ख्वपया सम्पदातय्गु ख्वः न्हापायाथें हे च्वंक स्वय् दैगु खाँ ब्याक च्वडा । पुनःनिर्माणया लागिं तयो तःगु धेबा सरकारया बैड्के स्वथाड तयो भीगु सम्पदात अथें ल्हवड, भिड व दाड वय् फैमखु । वड मखु ।

आर्थिक ग्वाहाली न्ह्याम्हासिकेहे कःसां भीपुं प्राविधिक भीगु पहः (प्रविधि) व भीम्हा हे मनूया जनशक्ति व भीके दःगु दाज्याया निर्माण सामग्री छ्यले दःत धःसा भीगु सम्पदात छतिं हे मपाक ल्हवनेकाने व दाने फै । फुक्क खाँ-ज्या मेपिके जक काय्गु धाय्गु स्वयो भीके दःगु पुलांगु पहः (प्रविधि) त भीसं जक छ्यलेगु मखुसिं मेपिन्ता नं बिय फै । तःतः हांगु त भ्वखाचां थुयमफगु सलंसःदाँ तक धस्वाड च्वंगु भीगु सम्पदात स्वयो भी प्राचीन कालय् (न्हपा-न्हपा) प्रविधिख्य तस्कं तःमि जगु प्रमाण ब्वयो च्वंगु दः । थ्व प्रविधि थौ कन्हेया विशेषज्ञपिसं सय्क, सिडक, थुडक कायमः ।

भीगु पुलांगु प्रविधिया सःस्युपुं प्राविधिक त सिँकमी अवदाजु (दाँकमी) पुं थःहे विशेषज्ञ खः । मेपिनिगु भरे जक च्वनेगु खःसा भीगु दे गुब्ले नं हज्याय् फैमखु, विकास व समृद्ध जुय फैमखु ।

थुगु नेक्वगू अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनं क्वछय्गु खाँ नेपःया निंतिं तस्कं ज्या लगे जगु खाँ जुइ । लाँपु क्यनिगु खाँ जुइ । उकियाता नगरपालिकां ज्याय् छ्यलेगु कुतः याइ ।

(ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं ख्वप नगरपालिकापाखें न्ह्याक च्वंगु ख्वप इञ्जिनियरिड कलेज व ख्वप कलेज अफ इञ्जिनियरिडया मंकः ग्वसालय् वैशाख १२-१४ सं क्वचःगु भूकम्प इञ्जिनियरिड व विपद् लिपाया पुनःनिर्माण योजनाबारे नेक्वगू अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन समापन समारोहे बियो द्यगु न्वचु या सार - सम्पादक)

लुसिचा प्याखंया म्यें

भीगु देय्सय वल धाला

+ चन्द्रबहादुर उलक

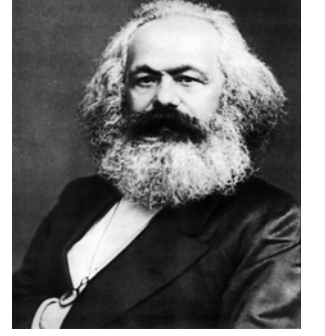
कम्युनिष्टया सरकार हँ,
जनताया भिं जुडुगु
कानुन थाना मरु हँ,
देय् विकास यायेगु धायो
थःथः जक भिंकल हँ,
म्हुतु डथे ज्या मड
भांग जक लाता हँ,
आखः ब्वनेता धिबा मरु
गरिब तय्ता वास मया
घाटया बास जुला हँ,
न, न, वं भिं श्वं भिं
सकलिपु कम्युनिष्ट वःसा
देय्या भीगु भिं ...

सकलिगु कम्युनिष्ट सरकार
भीथाय् वःगु मरु न्हँ ।
नेप देय्या यक्व कम्युनिष्ट
शोषक तय्म्हा मनू न्हँ ।
म्हुतुं जक गरिब तयेगु
सेवा याये धाल न्हँ ।
म्हुतुं जक गरिब तयेगु
सेवा याये धाल न्हँ
आस काकां आसां द्याक
चवनेमते पासा न्हँ ।
जनताया सरकार हयेगु
कुतः भीसं याये न्हँ ।

चिनाखँ

जीवनया लक्ष्य

+ कार्ल मार्क्स

थाकुयो ख्वडुगु जीवन
जिगु लागि मखु
धाकु फय्थें जःगु जीगु मनं
अजगु खाँ यःकःगु हे मरु

जितायां छगू (महानगु) तःहांगु
चवजःगु आजु मः

उकिया लागिं म्वाःतले
मदिइक न्ह्याइगु पला मः,
कथहं न्ह्याइगु
पला मः

ए कलाः छं चाय्कि
मानवताया नासो
थःगु अमूल्य दुकुटीया खापा
जिगु लागिं चाय्कि

थःगु ज्ञान व दुनुगलं (संवेगं)
धय्पुड, श्व विश्वयाता कय्च्याय् जिं ।
वा

भी सकलें सुहे मडगु तस्कं थाकुगु थासय्
लाँपुदय्क (यात्रायाय्) पलाछिय वा
छाय् धःसा लज्जा मरुगु आजु मरुगु

अले, लक्ष्य मरुगु जीवन

भीता म्वँ, अजगु जीवन भीसं डाल काय् फैमखु ।

भी चवसाजक चुल, घोरेजुयो

ख्वबी जक तयो, म्वाः म्वाकं सियमयो

भी तःहांगु आकांक्षा, आक्रोश व आवेग

अले कप धस्वाक अभिमान नपां

धात्थें मनूजुयो म्वायँ ।

चिनाखँ

“राजा” या मती कू मती

सुरेन्द्रलाल भुज

नेतातय नयगु जक मती

फोहर जुल राजनीति अति

भ्रष्टाचारया दुर्गन्धं

फोहर जुल बागमती

फोहर जुल दे बस्ती

मेची निसैं काली तकं

नेता कार्यकर्तायात

देश थःबौया सम्पत्ति

धनीं न्ह्याबलें यात अन्याय

गरीबं गुबलें सुख मस्यु

टुलुटुलु स्वैचवन पशुपति

न्ह्याबलें थःथः जक ल्वानाः

जलाखलां छ्यापं कालः

मां ख्वलस्व दादां छाती

दाजु किजा मिलेजुया

दे दयकेनु भिलिमिली

सकस्यां मने वयमा सुमती

ख्वप नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाया कार्यालय

ब्यासी, स्वप

ख्वप नगरपालिकां अडियो नोटिस सेवा हचिकगुलिं
नगरपालिकायागु सूचं व ज्या भ्वः क्वय् च्वयतःगु नम्बरखय्
डायल यड न्यने फैगु खाँ फुकंसिता ब्याक च्वडा ।

Audio Notice Number : १६१८०१६६१००९६

चि बाखँ

ज्वःलागु ‘लू’

आशाकुमार चिकंभञ्जार

चकुचा श्वकल । छँ, ग्वाखंचा प्वाले चकुचाया
मचात मां ब्वा पुं नसा ज्वड वलकिं चुर चुर यायां त्वा
वां वां खायो कपःछगः पि ल्हवयो वड । मां ब्वा नं ज्वड
वगु नसा नै । अले द्वहँ तुं वानि । मा चकुचा व ब्वा
चकुचाया मन थमनं याय् मःगु कर्तव्य याड च्वडाथें
च्वंगुलिं लयतःखाने दः ।

छँ हःनेया किबाय् च्वंगु सिमाय् क्वखं स्वँ लायो
तःगु उकिया थिडक सुहे वानेमज्यु क्वखं क्वः वडगु ।
सुथाय्निसें क्व हालिगु नेनयहे थाकु ! छन्हु चकुचाया मां
ब्वा नसा मःवाड च्वंबले क्वखं ग्वाखं प्वाले च्वम्हा
चकुचाया मचात लुयो थःगु स्वँ खय् यंक नय् यंकल ।
चकुचा त छव्वां वयो चिर चिर चिर जक हाल
क्वयाता सराबियो च्वन । क्व थःगु हे बले घमण्ड याड
चकुचाया मचाया ला चिचि च्याड च्वन ।

उब्ले हे लाक गना नं गना नं माक छम्हा वल ।
क्वया स्वँखय च्वंगु छँ तछ्याड बिल । स्वँ स्यंक
बिल । क्वःतः चिल्लाय् मिल्लाय दान । क्वया सलं
लकस भिंजामिंजा दान । माकयाता क्वखं उखेलं थुखेलं
व्वयो डात, कय्पुकल । अयनं मग्यासें माकलं वयागु
स्वँखय् च्वंगु छँ तछ्याड नयो च्वन । उगु ‘लू’ स्वयो
चकुचात सल्लाह याड च्वन । भिं याडां भिं मजु मभिं
याडां भिं जुडला ? उगु लु स्व स्वं टेलिभिजन स्वयां
संसदया दृश्य क्यड च्वन । काग्रेसया विरोध एमालेया
दम्भ ।

स्वप नगरपालिकाता न्ह्याबलें

सफा, सुघर तयगु सकल

नगरवासीतयगु कर्तव्य खः ।

सन्दर्भ : बुद्ध जयन्ती

महामानव गौतम बुद्ध !

ढहुधेरत्न बुद्धाचार्य

श्व ज्ञान भूमिया धरतीपुत्र
सगरमाथा देःया राष्ट्रिय विभूति
विश्वया मानव तय्गु दुःख मुक्त यायता उदय जुया बिज्याम्हा
एसियाय् जाहां थिड च्वंगु ज्योति गौतम बुद्ध !

‘बुद्ध’ श्व शब्दया महिमा अपार
छलपोलया बौद्धदर्शन विश्व शान्तिया महान सन्देश खः
श्व भू-मण्डलया सदियौ निसैंया खिउंगु लाँय्
ज्ञानया ज्योति प्रज्ज्वलन याना बिज्याम्ह सर्वाथसिद्ध ।

परिवर्तनशील समाजया युगान्तकारी महामानव !
दासयुगे समानताया शंखनाद याना बिज्याम्ह
विश्व शान्तिया महानायक !
शाक्य वंशया ज्योति ! महाज्ञानी सिद्धार्थ !

श्व प्रणयभूमि ! श्व शान्तिभूमि !
बोधिसत्त्वं बिया बिज्यागु पञ्चशीलया नस्वां
हवल च्वंगु दु, श्व पवित्र भूमि !
श्वला अज्ञानतां भुना च्वंगु प्रत्येक बस्ती बस्ती

तथागतया तपस्या ! अमिताभया अमरवाणी
श्व नवयुगया आकासे छगू आदर्शया प्रज्ञा खः
जगतयात सुन्दर शान्त यायत हौसला बिया बिज्याम्ह
आराध्य अर्हत बिय बिज्यागु अमूल्य उपदेशः

‘बहुजन हितायः, बहुजन सुखायः’
श्व लाखौं लाख पीडित मानव तय्गु भिं जुइगु सन्देश
भीसं थौया जनयुगे
श्व उपदेशयात पालनयाना हज्याना वने

स्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त

स्वपया बाँ बाँलापुं कासामित सम्मानित

स्वप नगरपालिकाया गवसालय् नेमकिपाया नायो नारायणमान विजुक्छेजुया मू पाहांखय् छगू ज्याइव यासे शुक्रवार वांगु दाँय् बाँलाक म्हेत सिरपा त्याकवपुं मिसा-मिजं कासामिपिन्ता व नगरब्यापी विद्यालयस्तरीय मार्चपास धिं धिं बल्ला कासाय् त्याकपिंता मू पाहां विजुक्छेजुं सिरपा लः ल्हाड दिल ।

उगु ज्या इवसं मू पाहां विजुक्छेजुं अनुशासितरूपं कासा म्हेत युगयाता ल्वय्क धिंधिं बल्ला याइपुं कासामिपिसं देशया इज्जत व प्रतिष्ठा तइगु खाँ कडः दिसे स्कूलया इलय्निसें कासामिहत्केगु यासा आत्मविश्वास बढे जुइगु, म्वः मरुगु कुलते मजुइगु खाँ नपां व्यक्तिगत स्वार्थखय् लगेजुय मज्यूगु सल्लाहनं बियोदिल ।

अथेहे स्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं ब्वनामिपिनिगु शारीरिक व मानसिक विकास याय्ता मार्चपासया गवसः गवयागु व समाजयाता सभ्य व सुसंस्कृत याय्ता कासाया आवश्यकता दःगु खाँ कडः दिल । समुदायता हित जुइगु ज्याइवःत दय्क राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय स्तरया कासामित ब्वलांकेगु मतिं कासाता बःबियो ज्या साड वयागु खाँ नं कडः दिल ।

अथेहे प्रदेश सभा सदस्य सुरेन्द्रराज गोसाईजुं स्वप नपां शिक्षा, खेलकुद व रचनात्मक क्षेत्रे ब्वय्लाइक जुइगु ज्यायाता निरन्तरता बिय्मःगु सल्लाह ब्याकदिल ।

उगु ज्या इवसं युवा खेलकुद समितिया नायो श्यामकृष्ण खत्री, स्वप नपाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत यामलाल अधिकारी, स्वप नपा वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां, ९ वडाया वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्व पिसं नं. थःगु नुगःखाँ प्वंक द्यूगु खः ।

मार्चपास प्रतियोगिताखय् १४गू विद्यालयमध्ये मेधा मा.वि. न्हाप, जेसिज् ई. स्कूल ल्य, माउण्ट भ्याली ल्यूयां ल्य व एभरेष्ट ई. स्कूल व डेमोस ई. स्कूल हपाः सिरपा त्याकगु खःसा वर्षया उत्कृष्ट कासामी टेबुल टेनिसखय् रेखा तामाड व दिया देउला, ब्याडमिन्टनखय् प्रज्ज्वल खत्री व रमा मातां,

बास्केटबलखय् मनोजराज राजोपाध्याय व आयुषा नायभारी, कसिमला पाँय्खय् मनिष तोलांगे व कृषा नागा, कबड्डीखय् अजय मानन्धर व इसुदा गिरी, कराँतेखय् सुन्दर तामाड व सरिता तामाड, किक बक्सिडखय् प्रकाश कुमार विष्ट व पद्मा सम्भवी तामाड, खो खो खय् रोहन सुवाल व तृष्णा सिलाकार, पोर्टबलखय् सञ्जीव तामाड व प्रशान्ता सुजखु, बक्सिडखय् सुजन पौडेल व अस्मिता दुवाल, जिम्नास्टिकखय् प्राञ्चल थामामगर व तारा सिवाकोटी, एथलेटिक्सखय् किजल धुख्वा व स्वागता खाइजुपुं सम्मानित जूगु खः ।

अथेहे भलिबलखय् दुर्गाबहादुर सुनार व मञ्जु लागेजु, चेसखय् निकेन कुसाथा व अशुदिल प्रजापति उसुखय् कान्ति लामा व लुमन्ति श्रेष्ठ, शारीरिक सुगठने प्रवेश श्रेष्ठ, लन्गा टेनिसखय् कृष्ण गोविन्द कासुला, फुटबलखय् किशोर सुवाल व करुणा परियार, पावर लिफ्टिङखय् राजेश सुवाल व पार्वती खड्का, तेक्वाण्डोखय् किरण सितिखु व रिता मुस्याख्वपुं उत्कृष्ट कासामी जुयो सम्मानित जूगु खः ।

उत्कृष्ट निर्णायकखय् आशाराम गोठे (एथलेटिक्स), सुमेघ प्रधान (टेबुल टेनिस) विकास ख्याजु, सुशान्त नाय्जु (टे.टे.), गणेश प्रसाद सुवाल (शारीरिक सुगठन), विष्णु बहादुर मानन्धर, श्याम लाखा, बाबुकाजी मानन्धर, अशोक घजु, जोन्सन जोन्छे (शारीरिक सुगठन), राम बहादुर क्षेत्री, सुजन तामाड, सरोज लवजु, राजेश कुसी (तेक्वाण्डो), विना नावाछें श्रेष्ठ (फुटबल), राजकुमार लघु (बुद्धिचाल), इन्द्र भक्त पञ्च (कबड्डी) पाखे सिरपा कायो द्यूपुं खः ।

अथेहे प्रशिक्षण कोर्स उत्तीर्ण प्रशिक्षकपुं सुन्दर प्रजापति (पेन्टाथलन), रुपेशकुमार विष्ट (भलिबल), लक्ष्मी वन (भारत्तोलन), पद्मा खयरगोली (क्येकुसिन) अन्तर्राष्ट्रिय पद त्याकपुं भारताय दिल्ली जूगु तेक्वाण्डो खय् सोफिया त्यात, प्राची किवानायो, सुन्दर सुवाल, अर्वित सितिखु, कैलाशभक्त तःजुपुं सम्मानित जूगु खः ।

पुनःनिर्माण योजनाबारे नेक्वगू अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन क्वचाल

ख्वप नपापाखे न्ह्याक वयोचवंगु ख्वप इन्जिनियरिङ्ग कलेज व ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ्गया मंक ग्वसालय् जगू स्वन्ह्या भूकम्प इन्जिनियरिङ्ग व विपद् लिपाया पुनःनिर्माण योजनाबारे नेक्वगू अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन क्वचाल ।

उगु ज्याइवसं नेमकिपाया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालजुं अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन बाँलाक क्वचःगुलि लयता प्वंकसे सरकारं नीति काथं ज्या मयागुलिं अःभीगु देशे राजनैतिक संस्कृति संकटे लागु खाँ कड्गु दिल ।

वयकलं भ्वखाव्वइगु, नाखं दानिगु, प्वँ वइगु, खुसीब नपां न्ह्याड्गु वानिगु (पहिरो) थजगु प्राकृतिक विपदता सम्बोधन यायता थुगु सम्मेलनं अपलं ग्वाहाली याइगु विश्वास प्वंकसे संस्कृति व सभ्यता मानव विकास नपां स्वापु दःगु खाँ कड्गु दिल । तःभ्वखालिपा निर्माण सामग्री व जनशक्ति मगाड्गु पुनः निर्माणया ज्या लिपा लागु व सरकारं जिम्मेवारीपूर्वक व्यवस्थायाड्गु न्ह्याके माःगु थुकिया कारण खः धायोदिल । नपां अमानतं, उपभोक्ता समिति व जनताया सहभागितां दयकगु ज्याखय् म्हव धेबां बाँलाक दय्किगु खाँ प्वंकदिल ।

कलेज सञ्चालक समितिया नायो ख्वप नपा प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं, नपा पाखं न्ह्याकचवंगु कलेजे अनुसन्धानया केन्द्र काथं विकास यायां यंकेंगु अले भीथाय् दःगु स्थानीय स्रोतं व जनशक्ति भ्वखाचां थुगु सम्पदाता नगरपालिकां

पुनःनिर्माण यायता स्थानीय स्रोत व जनशक्ति परिचालन यायफःगु बाँलागु पक्ष खः धायोदिल । गुकिं भीगु प्रतिष्ठा व इज्जत बढे जुयो चवंगु लिं सम्पदात ल्हवनेगु व म्वाक तय्गु भीगु दायित्व खः धायोदिल ।

अथेहे उपप्रमुख रजनी जोशीजुं ख्वपता ज्ञान विज्ञानया केन्द्रकाथं विकास याय्गु व भीगु मौलिक प्रविधि हे भीगु म्हासिङ्का खः धायोदिसें अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलने प्रस्तुत जगू कार्यपत्र न्हुगु पुस्तायालागिं सुरक्षित रुपं तयो तयमःगु खाँ नं. कड्गु दिल ।

उगु ज्याइवःसं राष्ट्रिय पुनःनिर्माण प्राधिकरण प्रमुख कार्यकारी निर्देशक सुशीलचन्द्र ज्ञवालीजुं देशया राजनैतिक बेथितिं देशे पुनःनिर्माणया ज्याइवः अपलं लिपा लागु खाँ नपां ख्वप नपा पाखें न्ह्याक चवंगु कलेजत पाखें पुनःनिर्माण क्षेत्रे राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्र क्यने बहःगु ज्या याड्गु चवंगु खाँ कड्गु दिल ।

उगु ज्याइवसं प्रा.डा. सुदर्शन तिवारी, प्रा.डा. प्रेमनाथ मास्के, ख्वप ई. कलेजया प्रचार्यपुं सुजन माक, सुनिल दुवाल, उपप्राचार्यपुं रबिन्द्र फौजु, रत्नशोभा प्रजापति, प्रा.डा. ससमोकोनो, सहायक डीन छियाड्गु वाड्गु व प्रा.डा. मञ्जिप शाक्यजुपिसं थःगु नुगःखाँ प्वंक द्यगु खः । मुपाहाँ सांसद प्रेम सुवालजुं सम्मेलने ब्वतिकायो द्यूपिन्ता “मतिनाया चिं” लःल्हाड्गु द्यगु खः ।

खवपया रानीपोखरी (जःख) परिसरे सरसफाई ज्याइवः जुल

विज्ञापिके सल्लाह कायो दय्केमःगु अले प्रमाणया आधारे ल्वापु (विवाद) मजुइक भ्नीगु हे पहःलं परम्परागत शैलीतुं ल्हवनेगु ज्या याय्मःगु सल्लाह बियोदिल ।

खवप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं दिगु पुजा डाय्किगु द्यो दःगु थुगु जनताया थाय् जूगुलिं पुलांगु नक्सा स्वयो, लुयोवगु पुलांगु किपा स्वयो सम्बन्धित निकायनपां सल्लाहला याड परम्परागत शैलीखय् दय्केगु बिचः प्वंकदिल ।

नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालजुं नं. निरिक्षण याड द्यूगु उगु सरसफाई ज्याइवः उगु थासय् स्वकगू खः । प्रजापति समुदाय या तःगुथि, थिला गुथि, चुकुगुथि, न्हुगुथि, मारी गुथि व ख्वर्रे गुथियाय् पुं नं. उगु ज्याइवखय् भ्कःगु खः ।

खवप नपाया नेवया छकः याड वयो च्वंगु (सुचुकुचु) सरसफाई ज्याइवः काथं बैशाख १५ गते यँया रानीपुखु स्वयो पीदा हाँ दय्केगु रानी पुखु जःखः खवप नपाया प्रमुख, उप-प्रमुख, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, टिम, क्लब, विद्यालय, स्थानीय मनूत व सेना अले दुगुद्यो पुजा याडपुं मनूत, गुथिया गुथियारत मिले जुयो उगु सुचुकुचु ज्याइवः न्हयाकगु खः । ज्याइवः स्वः भ्कःम्हा नेमकिपाया नायो नारायणमान विजुक्छेंजुं मेथाय् स्वयो खवपे सम्पदा (पुनःनिर्माण) ल्हवनेगु व म्वाक तय्गु ज्या ब्वसेलाक जुयो च्वंगु नपां ऐतिहासिक थाय्या नां, सार्वजनिक जग्गात बचेयाय्ता स्थानीय निकायं सेचत जुयमःगु नपां सम्पदा पुनःनिर्माणया ज्या ठेक्कां वियमज्यूगु अजगु देगःत सःस्युपं

कृषि प्राविधिक तालिम उलेज्या

२०७६ बैशाख १५ गते आइतबार ।

खवप नपाया ग्वसालय् जूगु कृषि प्राविधिक तालिमया उलेज्या यासे खवप नपाया उपप्रमुख रजनी जोशीजुं (कृषि पेशा) बुँज्या सम्मानित पेशा जुगुलिं थुकियाता बांलाक याय् सय्केता कृषि प्राविधिक तालिम वियागु खाँ कडु दिल । उगु ज्याइवसं वडाध्यक्षपुं राजकृष्ण गोरा (३) हरिराम सुवाल(६), लक्ष्मीप्रसाद ह्यौमिखा (१०), व कार्यपालिका सदस्यपुं कृष्णालक्ष्मी दुवाल व सुनिता अवालपिसंनं थःगु नुगः खाँ प्वंक द्यूगु खः ।

तका तपुली (भादगाउँले तपुली) सुइपनिगु भेला

२०७६ बैशाख १५ गते, आइतबार ।

खवप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं नगरपालिकाय् तका तपुली सुइपुं स्थानीय पिन्ता मुंक नगर पालिकां भ्नीगु थःगु पहः (मौलिकता) स्वाक तय्ता नगरपालिकां उद्देश्य तयो ज्यासाड च्वंगु खवपय् देशया व देशं पिनेया

पर्यटकत अपलं वयो च्वंगुलिं भ्नीगु मौलिक वस्तुत अमिताकेने मफुसा भ्नीहे तडु वानिगुलिं न्हूगु पुस्ताता थजगु सीप लःल्हाड तकेमः धायोदिल ।

वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वः (९) जुं भ्नीगु पहिचान ल्यंक तय्ता सकलें हज्याय्मःगु खाँ कडु दिसें दांगु स्वयो भिंगु तपुली दय्के मःगुलि बःबियो दिल ।

लेखासम्बन्धी कर्मचारीपिन्ता

पुनर्ताजगी तालिम बिल

२०७६ बैशाख १५ गते आइतबार ।

खवप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं लेखा सम्बन्धीया खवप नगरपालिकाया कर्मचारी पिनिगु पुनःताजगी ज्याइवः उलेज्या यासे कर्मचारीपिंके सैद्धान्तिक व ब्यवहारिक ज्ञान नपां नपां यंकेमःगु ब्यवहारिक रुपे वःगु कठिनाइ ज्यंकेता तालिम मःगु खाँ कडु दिल । कर्मचारीया इमान्दारिता आर्थिक मामिलां जुइगुलिं धेबाजक मस्वसें सेवाभावं ज्या सानेमःगु खाँय् बःबियो दिल । नपां (हिसाव किताब) ल्या चाः नियमित जुयमः धायोदिल ।

खवप नगरपालिकाया न्यायिक समितिया

ज्याइवः सम्पादन व निरीक्षण

२०७६ बैशाख १६ गते

भक्तपुर जिल्ला अदालतया जिल्ला न्यायाधिश ईश्वर पराजुलीया न्हयलुवाय् वगु पुचंः खवप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापति व उपप्रमुख रजनी जोशी नपालाडु खवप नपाया न्यायिक समितिं याडु वयो च्वंगु न्याय सम्पादनया ज्याइवःत स्वयोदिल ।

देश विकासयाय्ता बाँलापुं भिंपुं इमान्दार व देशभक्त राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता दय्मः

२०७६ बैशाख १८ गते

१३० कगु अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवशया लसताय् ख्वप नपा पाखें न्ह्याकचवंगु कलेजया ग्वसालय् बुधबार ख्वप कलेजे प्रवचन कार्यक्रम जुल । उगु ज्याइवसं नेमकिपाया नायो नारायणमान विजुक्छें (रोहित) जुं देश विकासयाय्ता बाँलापुं, भिंपुं, इमान्दार व देशभक्त राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता दय्मःगु जनताया दुःख सुखय् साथ विइपुं, अन्यायया विरुद्धय् ल्वाइपुं युवात तयार याय्मःगु खाँ प्वंक दिल ।

बुद्धिजीवीपिसं ज्यासाड नैपुं ज्यापु ज्यामिया पक्ष च्वसु च्वयो मजदुर दिवस डायकेमःगु तःतःहांगु सञ्चार माध्यमं धेवा मबिइक मच्वइगुलिं जनताया लेख त मच्वइगु खाँ नं. स्पष्ट याड दिल । भागवण्डाय् खेल जुइगु भीगु देशे भागवण्डाय् तःपुं न्यायधिश तय्सं निष्पक्ष न्याय मबिइगु खाँनं. कड दिल । अथेहे एमाले व काँग्रेस भारतया “ट्रोजन हर्स” धायोदिसें अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्भौता व उकिया प्रभावं लाइगु ज्ञान मथुइक सत्ताय् च्वंपुं मन्त्री, प्रधानमन्त्री तय्सं लाहाचिं (हस्ताक्षर) तगुलिं भीगु देशे विदेशी हस्तक्षेप अप्वयो

चवंगु खाँ कड दिल । नपां भेनेजुयलाय् अमेरिकाया हस्तक्षेप तस्कं घच्यापुगु (निन्दनीय) ज्याखः धायो दिसें अमिसं याथें चीन व भारतं एशियाय् याःसा संसारे प्रजातन्त्र गथे ल्यं दइ धायोदिल । उकिं भेनेजुयलाय् आर्थिक सड्कट वगु मखु हःगु खः धायोदिल ।

अथेहे कलेज सञ्चालक समितिया नायो नपां ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं संविधानया मतिकथं दे हज्याय् मफःगु संघीयताया मतिया अखः केन्द्रीकृत निर्णय याड नीजिकरणता बः बिइम्हा नेकपा सरकार कम्युनिष्ट पार्टी मखु धायोदिल । भीगु देशया पूँजी छ्यल हचिले मफुतले दे समृद्ध मजुइगु खाँनं. वयकं कड दिल ।

उगु ज्याइवसं उपप्रमुख रजनी जोशी, ख्वप कलेजया प्राचार्य रुपक जोशी, ख्वप मा.वि.या प्राचार्य प्रकाशकुमार श्रेष्ठ, ख्वप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थाया प्राचार्य डा. रत्नसुन्दर लालिवा, ख्वप ई. कलेजया प्राचार्य सुजन माक, ख्वप कलेज अफ ई. या प्राचार्य सुनिल दुवाल व शिक्षक सुनिता गाईसी नं. न्वचु बियो द्यूगु खः ।

सम्पदात ल्हवने बले अनुसन्धानता बः बिय्म -सुनिल प्रजापति

२०७६ बैशाख १९ विहिवार

ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं ख्वप इन्जिनिरिड कलेजया ग्वसालय् जूगु स्वन्ह्या अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलने गुगु देशया २५० म्हा स्वदेशी-विदेशी तय्सं ब्वति कःगु ज्याइवल्य् ६२गु कार्यपत्र प्रस्तुत जूगु गुकिं भवखा ब्वइबले खुसी बलं नाखं दानिबले, चलं वानिबले (न्ह्यौं वानिबले) या प्राकृतिक प्रकोप लिपा गथेयाड व्यवस्थापन याय्गु धायगु खाँय् तस्कं बांलागु भूमिका म्हेतिगु विश्वास कसैं पुनःनिर्माण वा जीर्णोद्धार अनुसन्धानता बः बियो नपां भीगु पहःया मौलिक स्वरूपयाता बःबियो ज्या सानेमः धायोदिल ।

बुधबार भक्तपुर एफ.एम. या “साभा सरोकार” ज्याइवसं सञ्चारकर्मी उत्तम आले नपां जूगु खँलाबल्हा खय् वयकं नेपाल सरकारं भवखाचां पिडित पिन्ता ब्यूगु अनुदान

मगागु अले ख्वप नपां अपलं सम्पदात ल्हवनेकाने याय् धुंकासां छुं छुं सम्पदात ल्हवने बाँकी दःनि धायोदिल ।

नेमकिपां “छखाछँ छम्हा स्नातक पास जूम्हा मनू” दय्केगु मतिं न्ह्याकगु ज्याइवं थौंख्वप शिक्षाया उत्कृष्ट गन्तव्यस्थल काथं हज्याड चवंगु ख्वप विश्वविद्यालयया विधेयक पास जूसा नमूना विश्वविद्यालय दय्केगु नपां जेहेन्दार विद्यार्थीपिन्ता ५ लाख ऋण नपां राजनीतिशास्त्र, इतिहास, भूगोल, संस्कृति ब्वनिपिन्ता छात्रवृत्ति विय्गु व्यवस्था दः धायोदिल ।

ख्वपया रानीपुखु सम्बन्धित सरोकारवालानपां खँलाहड पुलांगु स्वरुपं हे दय्केगु, ३० दा हाँ निसैं नाः सुड चवंगु भाजुपोखरी दय्क च्वडागुया कारण ख्वपया मूर्त अमूर्त संस्कृति सम्पदा भीगु म्हासिइका भःपियो ज्या सानेगु ख्वप नगरपालिकाया म् ज्या खः धायोदिल ।

ऋषेश्वर लौकिवा महाद्योया देगःया जग स्वान

ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं ख्वप नपा द वडाया च्वंगु ऋषेश्वर लौकिवा महाद्योया देगःया जग निस्वासे भवखाचां स्यंकगु अपलं सम्पदात ल्हवनेगु ज्या जनताया ग्वाहाली मेथाय् स्वयो अपलं सिधःगु खाँ कडः दिल ।

ठेक्काखं त्वालया स्थानीय जनताय् ग्वाहाली मदैगु जुगुलिं उपभोक्ता समिति दय्क ज्यासांक च्वडागु खाँ कडः

दिल ।

द वडाया वडाध्यक्ष महेन्द्र खायमलीं उगु देगः वडा बजेटं दय्केगु धायो दिसें जनश्रमदान याय्ता आव्हान याडः दिल । उपभोक्ता समितिया नायो विवेक कुस्मा, वडासदस्य कृष्ण गोपाल छुस्याबागः स्थानीय कृष्ण प्रसाद कुस्मां उगु ज्याया निंतिं सकसिके ग्वाहाली फ्वन ।

जेष्ठ नागरिक पिन्ता हानेज्या यात

२०७६ बैशाख २० गते

सृजना नगरया जेष्ठ नागरिक पिन्ता हानेज्या यात । इशानेश्वर मन्दिर क्षेत्र विकास व संरक्षण उपभोक्ता समितिया ग्वसालय् ख्वप नपा वडा नं. १ या सृजनानगरे मातृऔसीया दिनसं जेष्ठ नागरिक पिन्ता हानेज्यायासे ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं बुढाबुढीपिन्ता नं सरकारं पेन्सन बियःमःगु खाँ कडः दिल । ख्वप नपां बुढाबुढीपिन्ता आदर निकेतन दय्केगु कुतः याडः च्वडागु नपां थी थी भत्ता सम्बन्धित वडां जनप्रतिनिधिपुं पाखें इडः बियो वयो च्वडागु खाँ कडः दिसें सिंहदरवार, वालुवाटार थजगु देया मुख्य थाय्या सार्वजनिक

जग्गा ब्यक्तिया नामय् तैगु, हाकु ब्यापारी तयगु जालय् तःकेनिगु पुँजीवादी ब्यवस्थाय् ज्यासाडः नैपुं वर्गयाता भिं मयाइगु नपां जेष्ठ नागरिकपिसं यागु त्याग, बलिदानं समाज हज्यागु खः धायोदिसे उकिं वयक पिन्ता हानेमःगु खः धायोदिल । अःयाय्म्हा सरकार नक्कली कम्प्युनिष्ट जूगुलिं जनताया भिं जुइगु ज्या मयाइगु खाँ कडः दिल ।

उगु ज्याइवसं अग्रज नागरिक समाजया नायो महाप्रसाद पराजुली, प्रवक्ता गोविन्द निरौला, दिवनाथ चापागाईजुं पिसंनु नुवाडः दय्गु खःसा दश्वी दश्वी मांया सम्मानस चिनाखँनं. ब्वनेगु यागु खः ।

गरिव व जेहेन्दार ८० म्हा विद्यार्थीपिन्ता छात्रवृत्ति लःल्हात

२०७६ बैशाख २२ गते

ख्वप कलेज व शारदा क्यापसया स्नातक तह न्हापांगु, नेगु दाँ व बीबीए न्हापांगु सेमेष्टरया विद्यार्थी पुं अले स्नातकोत्तर तगिं नेगूगु सेमेष्टरया ८० म्हा गरिव व जेहेन्दार विद्यार्थीपिन्ता अभिभावकतय्गु दश्वी कलेज व्यवस्थापन समितिया नायो नपां ख्वप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं छात्रवृत्ति लःल्हाडः दिल ।

उगु ज्या इवसं प्रमुख प्रजापतिजुं आर्थिक रुपं कमजोर पिसंनु. आखः ब्वने खानिगु, व्यवस्था नपां ख्वप नपा दुनेया फुक्क मनूत स्वस्थ, शिक्षित याय्गु मतिं ख्वप

नपां ज्यासाडः च्वंगु अले ५ लाखतक शैक्षिक ऋण सहूलियत काथं वियगु, ख्वप नपाया अनुमतिं अनुसन्धान व रिपोर्ट च्वइपिन्ता आर्थिक ग्वाहाली बियगु खाँ कडः दिल ।

ख्वप विश्वविद्यालय नमूना विश्वविद्यालय दय्केगु नपां ख्वप नमूना सहर दय्केगु मतिं ज्या सानेगु धायो दिसें देशे निर्देशित संघीयता लागु याय् तांम्हा के.पी. ओली सरकारया पला थाते मलागुया विरोध याडागु खाँ कडः दिल ।

उगु ज्या इवसं ख्वप कलेजया प्राचार्य रुपक जोशी व उपप्राचार्य राजेश कुमार श्रेष्ठनं. नुवाडः दय्गु खः ।

स्वप नपाया ग्वसालय् जुगु मार्च पास प्रतियोगिता

मेधा मावि (न्हाप)

जेसिस मावि (ल्यू)

माउण्ड भ्याली (ल्यूया ल्यू)

एभरेष्ट इ. स्कूल व डेमोस मावि (हपाः)

